

Overwinterende stootvogels en uilen op Voorne-Putten

In de wintermaanden van 1988/1989 hebben leden van de KNNV-afdeling Voorne-Vogelwerkgroep de overwinterende stootvogels en uilen (Sperwer, Buizerd, Blauwe en Bruine Kiekendief, Slechtvalk, Smelleken, Torenavalk, Ransuil, Velduil en Steenuil) geteld op 22 lokaties op Voorne-Putten (Oost). De totale oppervlakte van het geïnventariseerde gebied bedraagt circa 9500 ha. Het geschatte aantal overwinterende stootvogels per 100 ha wordt in een tabelletje opgegeven. Van elke soort is een overzichtskaartje opgenomen.

H. van der Wal & A. van der Heiden: Overwinterende roofvogels en uilen op Voorne-Putten (Oost) 1988-1989. 12 bladzijden, 7 figuren. Mededeling nummer 64 van de Vogelwerkgroep KNNV - afdeling Voorne. Tegen betaling van verzend- en kopieerkosten zijnde f 4,50 kan men een exemplaar van mededeling nummer 64 aanvragen bij de Veldwinkel KNNV, Oudegracht 237, 3511 NK Utrecht, 030-314 797.

Watervogeltellingen Brielse en Oostvoornse Meer 1988-1989

Tussen 12 november 1988 en 12 maart 1989 werden in bovenvermelde gebieden de watervogels geteld. Deze gegevens zijn in een verslag samengevat. Tegelijkertijd zijn ook alle andere waargenomen vogelsoorten genoteerd.

Het is goed dat alle gegevens in verslagen worden vastgelegd. Het is alleen jammer dat men hier nog steeds de jachtterm 'waterwild' bezigt in plaats van 'watervogels'.

C.J. van der Lee: Verslag waterwildtellingen op en rond het Brielse en Oostvoornse Meer in het seizoen 1988-1989. 7 bladzijden. Mededeling nummer 65 van de Vogelwerkgroep KNNV - afdeling Voorne. Tegen betaling van verzend- en kopieerkosten, zijnde f 3,50, kan men een exemplaar van de mededeling nummer 65 aanvragen bij de Veldwinkel KNNV, Oudegracht 237, 3511 NK Utrecht, 030-314 797. Vogelwerkgroep KNNV - afdeling Voorne, J.W. Westhuis, Vlasakker 8, 3235 SZ Rockanje, 01814-1800.

Verslag bewaking Rottumeroog 1988

Het hele seizoen was er een paartje Waterral en werd één maal ook een pull gezien. Het aantal Kleine Mantelmeeuwen steeg verder en passeerde de honderdgrens. Er werden elf nesten van Holenduiven in konijneholen aangetroffen. Van Sprinkhaanrietzanger, Tuinfluiter, Grasmus en Tjiftjaf werd zang gehoord, maar vermoedelijk waren de meeste vogels doortrekkers. Wel werd een Grasmus met twee vliegvlugge jongen gezien en voorts broedde de Ekster er met succes. Alle waarnemingen zijn opgenomen in het verslag, waaronder Noordse Pijlstormvogel (29 mei 2 ex.), Middelste Zaagbek (17 waarnemingsdagen tussen mei en augustus) en verder Grauwe Franjepoot, Kleine Jager, Grote Jager, tot juli alleen naar het oosten trekkende Gierzwaluwen

(23 mei 1130 exemplaren), na 1 juli vrijwel alle exemplaren trekkend richting west, Draaihals, Roodkeelpeper, Noordse Gele Kwikstaart, Blauwborst, Kleine Karekiet (zang), Wielewaal, Grauwe Klauwier, Roodmus, Appelvink en Orto-laan.

In mei werd een Ree op het eiland aangetroffen en er werden veel gegevens over Zeehonden genoteerd.

Jan van der Kamp & Eduard Koopman: Verslag bewaking Rottumeroog 1988. 47 bladzijden, 5 bijlagen, 13 figuren en enkele grafieken (1989). Uitg. Staatsbosbeheer-Groningen, postbus 137, 9700 AC Groningen, 050-207 225 (mevr. I.J.T. Snijders). Prijs f 5,-.

Verslag bewaking Rottumerplaat 1988

Er is gelet op verstoringen van Zeehonden, broedende, foeragerende en rustende vogels. De broedvogels en gegevens over hoogwatervluchtplaatstellingen worden besproken. In grafiekjes wordt de aanwezigheid van talloze soorten weergegeven. Een lijst van waarnemingen vermeldt onder meer ook een Zwarte Ooievaar op 3 mei, sterke trek van Gierzwaluwen richting oost, waaronder 23 mei met zeker 2000 exemplaren over het eiland en een veelvoud hiervan over zee trekkend. Tal van zangvogels, zoals Kleine Karekiet, Braamsluiper, Tuinfluiter, Tjiftjaf, Fitis werden er zingend gehoord. Bovendien worden gegevens over Zeehonden en de flora vermeld.

Giny Kasemir & Date Lutterop: Verslag bewaking Rottumerplaat 1988. 51 bladzijden, enkele grafieken (1989). Uitg. Staatsbosbeheer-Groningen, postbus 137, 9700 AC Groningen, 050-207 225 (mevr. I.J.T. Snijders). Prijs f 5,-.

Huiszwaluw- en gierzwaluw-inventarisatie 1988 rond Zuidlaren

Huiszwaluwen en Gierzwaluwen werden evenals in 1987, respectievelijk 1986 en 1987 geteld in de omgeving van Zuidlaren, Midlaren, Noordlaren, De Groeve, Zuidlaarderveen, Spijkerboor, Annen, Schuilingsoord, Anloo en Schipborg. In 1987 en 1988 werden in totaal respectievelijk 101-132 en 104-149 broedparen geteld, waarvan vrijwel de meeste in Zuidlaren. Van de Huiszwaluw werden in de diverse dorpen in 1987 145-179 broedparen vastgesteld en in 1988 241-267 broedparen. Het onderzoek wordt vermoedelijk vervolgd.

Mark Bakker: Huiszwaluw en Gierzwaluwinventarisatie 1988. In de Vogelkijker 5 (1): 12-20 (oktober 1989). Tijdschrift van de Jeugdvogelwerkgroep Zuidlaren, postbus 205, 9470 AE Zuidlaren.

Broedvogels oeverlanden Zuidlaardermeer 1987-1988

Naar aanleiding van de plannen die er bestaan voor een verdere inrichting van het Zuidlaardermeer heeft de Jeugdvogelwerkgroep Zuidlaren vanaf 1985 inventarisaties uitgevoerd in de oeverlanden van het Zuidlaardermeer. In 1987 wer-

den 53 vogelsoorten vastgesteld (waaronder Kokmeeuw, Zwarte Stern, Visdief, Roerdomp, Bruine Kiekendief, Porseleinhoen, Waterral, Ransuil, Sprinkhaanrietzanger, Snor, Wielewaal) in belangrijke aantallen. In 1988 waren dat 54 vogelsoorten waaronder als broedvogel de Blauwborst, Baardmannetje en Kempshaan worden vermeld naast de zelfde soorten als in 1987.

Verdwenen broedvogels zijn onder meer de Grauwe Kiekendief, Grote Karekiet, Dodaars, Steenuil, terwijl als nieuwe broedvogels Keep, Havik, Buizerd en Nijlgans werden genoteerd. Bij de Spotvogel werd een drastische achteruitgang vastgesteld, terwijl ook de Nachtegaal in aantal achteruit is gegaan.

Mark Bakker: Broedvogelinventarisatie oeverlanden Zuidlaardermeer in 1987 en 1988. In de Vogelkijker 5 (1) : 33-52 (oktober 1989). Tijdschrift van de Jeugdvogelwerkgroep Zuidlaren, postbus 205, 9470 AE Zuidlaren. Adres van de schrijver is Schutsweg 30, 9471 ES Zuidlaren, 08370-2427.

Een jaar vogels in Schiedamse heemtuin

Dit verslag wil laten zien dat het overal mogelijk is om naar vogels te kijken, óók in een stadspark, óók als je de Winterkoning nog niet van de Roodborst kunt onderscheiden. Je hoeft er niet ver weg in slecht weer om een Tafeleend, een Kleine Karekiet of misschien zelfs een Roerdomp te zien.

Er is een verhaal ontstaan over de vogels van de heemtuin, maar in verhalende stijl dat ook voor leken (niet-vogelaars) leesbaar is gebleven. De tekst is leuk en leesbaar en het is in elk geval heel anders dan andere inventarisatieverslagen. Het zal voor veel beginners een aanleiding zijn om ogen en oren buiten beter de kost te gaan geven. Kortom een origineel inventarisatieverslag dat men met groot plezier leest.

Elisabeth Noorduin: Vogels van de heemtuin 1988. Een persoonlijk verslag. 50 bladzijden, geïllustreerd (1990). Te bestellen door overmaking van f 12,- (inclusief verzendkosten) op bankrekening 96.68.74.536 van de Bondsspaarbank, Schiedam, ten name van E.Noorduin, Louise de Colignystraat 53, 3116 EJ Schiedam, onder vermelding van 'verslag 1988' en naam en adres van de besteller.

Vogels - hoe leven ze?

In 1985, het jaar waarin de Vereniging voor Natuurstudie en -bescherming IJsseldelta haar twintigjarig bestaan vierde, gaf de vereniging een boek uit getiteld Het Zalkerbos. Nu vlak voor het vijfentwintigjarig jubileum is deze vereniging met een nieuwe uitgave over de biologie van vogels gekomen.

Eén van de uitgangspunten voor het maken van dit boekje was, dat het kan dienen als ondersteuning van de vele vogelcursussen die door natuurwerkgroepen worden georganiseerd voor liefhebbers en gevorderden. Ter sprake komen onder meer de bouw en functie van de veren, de zintuigen en spijsverteringsorganen, maar ook de vogelgeluiden, het gedrag en de vogeltrek. Ook wordt aandacht besteed aan de populatiebi-

ologie, het ontstaan van soorten en de relatie tussen mensen en vogels, evenals het landschap en de plaats daarin van de vogels. Van een karakteristieke soort rond het huis, de Merel, is een uitvoerige beschrijving opgenomen. Over de typische kekkerende roep voor het slapen gaan wordt niet geschreven. Eigenaam schreef daarover indertijd een interessant artikel in Ardea. Om een indruk te geven van de betekenis van het landschap voor de vogels wordt als voorbeeld de IJsseldelta gebruikt. De bedoeling van dit hoofdstuk is slechts een globaal overzicht te geven van de verschillende landschapstypen en het gebruik dat de vogels ervan maken.

G.J. Eenkhoorn: Vogels - hoe leven ze. 157 bladzijden, 75 figuren, 6 kleurenfoto's van H.G. Huige en B. Kamp-huis (1989). Uitg. Vereniging voor Natuurstudie en -bescherming IJsseldelta, Kampen. Prijs f 19,90. Het boek kan ook rechtstreeks worden besteld door overmaking van f 21,90 (inclusief f 2,- als bijdrage in de hoge verzendkosten) op giro 1996 433 ten name van G.J. Eenkhoorn, Waterkers 92, 8265 JL Kampen, onder vermelding van 'toezending boek Vogels'. Bij afname van meer dan vijf exemplaren (bijvoorbeeld voor cursussen) is korting mogelijk. Nadere inlichtingen 05202-20 504.

Eerder verscheen Natuur in de IJsseldelta I: Het Zalkerbos. Prijs f 17,90 exclusief f 2,- bijdrage in portokosten. Te bestellen als hierboven, onder vermelding Zalkerbos.

Broedvogelinventarisatie Middelburg 1989

Van begin maart tot in juli 1989 werd de bebouwd kom van Middelburg geïnventariseerd op broedvogels. In totaal werden 41 vogelsoorten en twee mogelijke soorten broedend vastgesteld. Behalve een totaal aantal en een berekende dichtheid per km² per soort voor de bebouwing, is ook naar de verspreiding van de aangetroffen vogelsoorten in de stad gekeken. Alle soorten werden geteld, behalve de Huismus, Spreeuw en Postduif. Het is bijzonder jammer dat tegenwoordig vaker de Huismus evenals de Spreeuw bij de inventarisaties niet wordt meegeteld, terwijl de soort toch op vele plaatsen sterk in aantal achteruit gaat.

De Groening is in Middelburg zeer talrijk met een gemiddelde van veertien paren per km². Enkele onverwachte broedvogelsoorten waren Kerkuil en Nachtegaal. In de rietstroken langs de Bolwerken rond de binnenstad komen tegenwoordig Kuifeenden tot broeden. In de buitenwijken werden circa honderd nesten van de Huiszwaluw aangetroffen en enkele tientallen nesten van de Boerenzwaluw. De broedvogelsoorten worden bondig besproken en voorts is de dichtheid per km² vergeleken met resultaten van andere steden in het westen van ons land. Van vrijwel alle soorten zijn verspreidingskaarten opgenomen. Ook de broedvogels van het landgoed Ter Hooge, net ten westen van Middelburg, zijn in het rapport opgenomen.

K. Mostert: Broedvogelinventarisatie van Middelburg in 1989. 65 bladzijden, 33 kaarten, 7 figuren (1989). Uitg. Biogeografisch Informatie Centrum, Arnhem. Verkrijgbaar door overmaking van f 6,50 (inclusief f 4,50 portokosten) op postgironummer 4 214 314 ten name van K. Mostert, Delft, onder vermelding van 'Broedvogelinventarisatie Middelburg'.